

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH CATALANISTA

Any 8.—Núm. 352.—Dissapte 11 de Maig de 1907

PORTAVEU

DE LA

ASSOCIACIÒ CATALANISTA Y DEL CENTRE NACIONALISTA CATALÁ

L'alegria de la ciutat

Diumenge passat, Tarragona gaudí de una festa plena, d'una festa anyorada de molt temps, d'una festa de poble, sense coloraynes ni engalanaments de més a més.

Era la ciutat que reya ab rialla d'alegria completa, ab lo cor obert, com alleugerit d'un pès feixuch quèl tenia oprimit; ab l'ànima de joia, desembarassada y lliure; ab ulls serèns y desperts com un sol de mitj dia.

Y pluvia. Lo cel cobert d'atapaïdes boires llensaven una regalima benefactora que feya somriure'sls camps.

Per Tarragona, la bellugadissa era grossa. La gent anava y venia de la casa del poble, febrosa y ab cara inquieta.

Era que en aquella casa se celebrava un acte de voluntat de poble, y'l poble català tenia fita l'atenció en aquella voluntat y en aquell poble. Temia que fós vensuda la voluntat sobiraniana d'aquells homes que la lleï lòs hi deposita la seva y la dels seus consemblants. Temia que la voluntat sencera de tot un poble pogués vences per amenasses y imposicions dels enemichs del poble y de la voluntat agena.

Però de cop s'ou una remor d'alegria. Catalunya havia venut, la Solidaritat Catalana guanyava's tres llochs senatorials en primera votació, per la voluntat sobiraniana de tot un poble que sap estimarse a si mateix.

Oh! llavors; ab quina rapidesa corregué la bona nova. Tarragona semblava que's redressés y fent un esfors s'aixecava pera clamar als vencedors, als triomfants. Tarragona se'n sentia orgullosa del triomf, no per lo que's homes pòguesin valdrer, sinò per lo que'l poble ho presentia y ho anyorava.

Y anava plovent.

Los carrers de la ciutat trista, anaven d'ample a ample de gent de totes les comarques tarragonines. Y tots ells la veien més bella que abans, més catalana de lo que ja n'era la ciutat.

Fins nosaltres, tarragonins, enamorats de nostres pobres, nos creyem ensenyorts y ufanosos, més enorgullits de serne.

Era l'alegria que se'n apoderá y no'n deixava. Era la gloria alegria del que la ha somniada un dia darrera l'altre y s'en-tossudeix en volgulara fruir ab tota plenitud. L'alegria catalana que s'estenia per carrers y plasses y anava dintre les cases, a durne bossins, prou grossos pera que tothom pogués paladejarla. Y com fu la reda d'un foch potent y vigorós s'escampà tot seguit fins als recòns més amagats de les cases, als recòns més desconeguts de la ciutat quieta.

Oh! misteri de l'alegria! Aquest pessigolles que fa bellugar l'home en expressions doloses al rostre que'n dóna de vida, que'n desperta de cors!

Dóna vida als esperants y encoratja als que saben confiar y esperen.

Desperta als ensopits y'l anima pera'! demà definitiu.

Sense les alegries de la victoria foren menys que impossibles les empentes dels grans eczèrcits. Los que havèm bregat un dia y un any sense defallir un sol moment, la sentirem més fonda aquesta alegria del triomf, perquè sabèm lo que costa guanyar, perquè sabèm lo dur y costós que's fa lo vencer.

Los catalanistes de Tarragona la sentirem ben fonda y grossa, puig d'entre'ls triomfants hi veiem a un vencedor dels nostres, a un catalanista, a un que era fill de les nostres mateixes doctrines, a un que havia comensat com nosaltres y junt ab nosaltres lo gran moviment patriòtic del poble català avuy refundit en un altre grandiós moviment nomenat de Solidaritat Catalana, llegítim ressò del volgular del catalanisme d'anys enrera.

L'alegria de la ciutat no era pas finida.

Tota la gent del camp de Tarragona, los que vingueren del Vendrell, de Gandlera, de Valls y Montblanch, de Tortosa y de Roquetes, ne deixaren trossos amorosos pera que no poguèm pas acabarla. Conservèm com preuada joia l'alegria del passat diumenge; conservèm totes les comarques catalanes y Catalunya no haurà d'endolarse més, no haurà de plorar mai més les amargors de les polítiques funestes enviades per R. D. y regnarà magestuosament la Santa Alegria Perdurable agermanada ab la Santa Voluntat del Poble Català, digne d'esser estimada y respectada per tots los bons fills de la Patria nostre.

DOCTOR PUNCÈM.

VISCA ESPANYA!!

Ara serèm nosaltres los primers en cridar a tot aquell que se'n acosti: així li demanarem lo sant y senya. No com abans, que molts nos ho volien fer cridar com un *inri*, perquè Espanya volien dir ells. Ara ho podem ensenyantar lo que cridèm; perquè «visca Espanya» ja no es lo crit tràgich, ja no es un ressò de la buidor, ja no es lo símbol de les polítiques funestes; sinò quèl nostre «visca Espanya» vol dir que l'Espanya visca—entenèu?—que'l pobles s'alsin y's moguin, que parlin, que fassin per si mateixos, y's governin y gobernin; y Espanya ja no es un lloch comú de patrioterisme encubridor de tota mena de debilitats y concupiscències, sinò que Espanya es això que's mou y s'alsa y parla y planta cara als que fins ara han viscut de la seva mort apa-rent.

Així ja'n sabèm ara de cridar «Visca Espanya»; ja no necessitem ningú que'n ensenyant, sinò que nosaltres podem ensenyant, y ja n'hi ha que comensen a aprendren de cridar com nosaltres: ja es a Valencia, ja es a Aragó, ja es a Basconia, ja es a Andalusia que s'alsen veus respondent a la nostra. Y aviat serèm més los que sabrem cridar així que no pas los que's ho volien fer cridar de l'altra manera; y quan nosaltres siguèm los més y'ls que no hagin pogut apèndrelo al nostre modo sien los menys, allavars los separatistes serán ells. Y nosaltres serèm los qui, provocantlos, dirèm:—Visca Espanya! senyor ministre, veiám si ho sab dir?—visca Espanya! senyor importantíssim; visca Espanya! vosaltres dels partits, soldats de fila; y visca Espanya! generals.

Y això no us penseu que vagi contra ningú més que contra aquells que vulguin que això's vagi en contra. Perquè en aquest «visca Espanya» hi cab tothom que estimi a Espanya en esperit y en veritat. Los únichs que no hi caben són los que no hi volen cabre, los enemichs de l'Espanya veritable.

Espanyols! si! més que vosaltres! Visca Espanya! Però, com ha de viure Espanya? No pas arrosegantse pels carrerons provincials del caciquisme; no pas agarrotada, com fins ara, en los lligams d'un uniformisme que es contrari a la seva naturalesa; no pas en la buidor de sentit dels partits vells ni en l'aire corromput d'un centralisme tancat a tota penetració de l'aura popular... sinò que ha de viure als quatre vents dels mars que la volten: ha de viure en la llibertat dels seus pobles; cadaçú lliure en si, trayent del terren propi, pera refer tots junts una Espanya viva, gobernantse lliurement per si mateixa. Així ha de viure Espanya. Visca Espanya!

Ja ho sabèu donchs, ara, lo que us vindrà a demanar la Solidaritat catalana: us vindrà a demanar la llibertat dels pobles espanyols, la vida nova d'Espanya: la vida. Y això es tant clar y tant fort, que tots los pobles ho entendràn y ho voldrán desse-

guida; y no serà sols Catalunya, sinò tot lo que vulgi viure en veritat de Castella, de Navarra, de Galicia, de per tot, lo que s'alsarà al devant de lo que no vulgi viure en veritat; la solidaritat de la vida devant de la solidaritat de la mort; la solidaritat espanyola contra la falsificació d'Espanya. Ja ho sabèu ara lo que vindrà a demanarlos. Això serà'l què irresistible: no més us deixarèm per discutir lo com y'l quan.

Y què faréu? Atiareu a l'eczèrcit contra nosaltres, contra Espanya? Visca Espanya! Quin eczèrcit espanyol trobarèu contra aquest crit?

Qui alsarèu al devant nostre? Lo poble dels treballadors? Si ells ne són l'entrenya viva d'aquesta Espanya neutra! Ells la mouen. Ells vindràn tots un dia contra'l seu destorb, que sou vosaltres.

Teniu, per ventura, alguna joventut ben vostra pera oposarnos, en nom d'algún altre ideal nou? No; la joventut, que es l'esperanza, la joventut mateixa que heu criat en la vostra atmosfera, no s'ha deixat contaminat pel vostre vell prejudici. Ella nos ha obert los brassos acullint generosament lo nostre ideal, y'l seu amor may li serà prou ben pagat. Aquesta joventut es ja també germana nostre.

Donchs, si no teniu l'entusiasme de la joventut, si no teniu lo braó popular, si no teniu la noblesa de l'espasa, si us manquen les virtuts cardinals de tota empena nacional què teniu, donchs; què hi queda entre vosaltres?

Més, vosaltres mateixos qui sou que ja no us veig! En veritat que ja ni sé ab qui parlo; y no crech que devant meu, que contra meu, pugui haverhi res més que ombra y mentida...

—Visca Espanya!!

JOAN MARAGALL.

SOLIDARIDAD

Yo no adoro al éxito; yo le desprecio como al más despreciable de los dioses, conforme a la brava expresión de Alvaro de Albornoz. Yo amo á los pobres, á los caídos, á los enfermos, á los tristes, á los vencidos en la lucha. Yo no puedo sopportar á Napoleón sino en Santa Helena. Lo más odioso que tienen para mí las doctrinas transformistas es la apoteosis del triunfo. Yo no figurare nunca en el cortejo de la victoria. Yo no seré nunca cortesano de la fortuna.

Por raro caso la Solidaridad, Catalana me ha convencido y me ha conquistado triunfando. Mucho tardé en formar opinión acerca de ese gran movimiento. La heterogeneidad de sus elementos constitutivos, la historia y el carácter ultrareaccionario de algunos de ellos, el sentimiento de egoísta particularismo de que otros dieron muestra á veces, hacíanme poco simpático. Pero cuando he visto á toda una gran región, á una buena parte de España, por varios conceptos la más europea, aniquilado el caciquismo, sacudido el yugo oprobioso de la omnipotencia oficial, llevar al Parlamento una representación verdadera, fiel expresión de su voluntad y sus anhelos, me he dado á pensar cuan otra seria nuestra situación si Castilla y Andalucía y Extremadura y Galicia pudieran hacer otro tanto. ¿No equivaldría esto á la emancipación del país, á la cesación definitiva de una intolerable tutela, al advenimiento de la patria á su mayor edad y á su reconocimiento como persona *sui iuris*, dueña de sí misma y señora de sus destino?

Que ante la temerosa perspectiva tiemblen y se agiten los monopolizadores del presente orden de cosas, santo y bueno. Les va en ello posición, prestigio, influencia, fortuna. La enemiga que muestran hacia la Solidaridad ciertos elementos progresivos no es tan razonable. Preferible sería sin duda que la redención de España

fuese la obra de nuestras manos. Si ello no puede ser ¿debemos renunciar á colaborar en la obra? ¿A qué forjarnos ilusiones? Solos no podemos. Treinta años de esfuerzos estériles que nos han convencido todavía de nuestra impotencia? Ni hacemos la revolución ni triunfamos en las urnas. La republicana Valencia sí ha sabido vencer, pero Valencia, la capital únicamente y con ella contadísimas poblaciones de España. Comprendo la repugnancia á la unión con representantes de soluciones reaccionarias. La comprendo y la comparto. Más importa determinar la finalidad de esa unión. No vamos con los ultramontanos á solicitar de ellos apoyo para nuestras ideas ni á participar de las suyas. Procuraremos en común unos y otros aquello que nos es común; la verdad, la sinceridad del sufragio, la reintegración del país en su soberanía, la extirpación del caciquismo, la destrucción de la gran mentira representativa. Es un problema moral, es una cuestión previa, anterior á toda contienda política. Limpio el campo de batalla, barridos los detritus de la patraña y del fraude, podremos luchar los sinceros.

Desde hace más de treinta años la vida pública en España se reduce á lo siguiente. Dos grupos de caballeros se sustituyen recíprocamente en el poder con nombre y apariencias de partidos. Llámase el uno conservador y el otro liberal. No difieren nada en principios ni en soluciones. Estos grupos no tienen en el país el menor arraigo. Són absolutamente indiferentes y extraños á la opinión. Sus partidarios sinceros y desinteresados se podrían contar con los dedos. La gran masa del pueblo átona, inerte, nada sabe, ni quiere, ni pue-de. Los que algo piensan profesan aquí, por la derecha ó por la izquierda, las opiniones radicales. Pero, dueño del poder, uno de esos grupos, servido por la gerarquia caciquil, al amparo de la indiferencia, de la ignorancia, del servilismo, de la flaqueza de la gran masa electoral, falsifica la representación del país. Y desde aquel punto y hora esos que en el país nada son, que nada en la opinión significan, que á nadie en el pueblo representan, lo hacen todo, lo pueden todo, lo llenan todo. Ellos confeccionan el presupuesto. Ellos disponen de la fuerza pública. Ellos rigen la justicia. Ellos dominan la administración. Ellos sofocan la libre expansión de la vida local. Ellos comprometen á la nación en alianzas misteriosas. El país es su feudo; la nación está conquistada por ellos. ¿Qué hacer ni como luchar mientras la soberanía se halle así secuestrada por la mentira del sufragio?

Todas las comparaciones son odiosas al decir del adagio vulgar. Yo no voy á exhumar ahora los cráneos del Dr. Robert. Tengo poca fe en las superioridades intrínsecas de una raza sobre otra raza. No es mi ánimo poner en parangón el arte, la literatura, la ciencia, la industria, el carácter catalán con los de cualquier otra región de España. Sé que entre Cataluña y otras regiones españolas existe una reciproca incomprendión y algo parecido á cierta incompatibilidad de humores. Pero político es el problema actual y no hay duda que, en el orden político, acaban de dar los catalanes en las últimas elecciones prueba fehaciente de una indiscutible superioridad. Imitemos su ejemplo, secundemos, sean ellos los que nos guien á la conquista del derecho. Toqué á Cataluña, depurada de todo egoísmo, el honor y la gloria de redimir á España. Sea Barcelona, como ya lo predijo el que suscribe en ocasión para él scimne, el Covadonga ó el San Juan de la Peña de nuestra resurrección nacional.

Gloriosa revolución, la más noble de todas, que se encamina al cumplimiento del derecho por ministerio de la ley y tiene por lemas la sinceridad y la verdad!

ALFREDO CALDERÓN.

La declaració de Solidaritat

Com sia que a molts ha passat desapercebido y no coneixen lo Programa de la Solidaritat Catalana, considerem oportú reproduir lo següent document que ab lo títol que l'encapsala fou llegit en lo Miting del Teatre Tívoli de Barcelona, al començar la campanya electoral:

«Devant de l'amenaça d'una violació llei-slativa del dret públic modern, subsegüent a una violació pública, ostentosa y tumultuosa, dels drets constitucionals, perpetrada a Barcelona, va despertar-se en l'ànima catalana un moviment de protesta, determinador d'un estat d'unitat efectiva en la conciencia del nostre poble; tal fou, a la primeria, la Solidaritat, Catalana.

Mes la virtualitat poderosa d'aquesta suprema, integral coordinació de les forces colectives, va illuminar ab viu esclat de revelació inesperada als que no més com a defensa de la justicia l'havien concebuda; y de manifestació concreta d'hostilitat a un projecte de llei, lo de les jurisdiccions, va enlairar-se, per la transfüsió entusiasta d'ideal y de voluntat dels uns ciutadans als altres, a integració sentimiental de l'aspiració de Catalunya a redimirse y regenerar-se.

Y va enlairar-se més amunt encara. A n'aquesta hora d'efusió magnífica del sentiment popular, varen fondres les prevençions, varen oblidarse's agravis, varen caure les autolimitacions de la tradició localista y va anar generantse, com a aspiració generosa d'una més vasta y total renovació, la transubstanciació de la solidaritat catalana en seconda, en redemptora solidaritat espanyola.

Cridat lo poble, per primera vegada després d'aquests aconteixements, a afirmar per medi del sufragi, en eleccions generals, la concrició pràctica, positiva, de la seva voluntat sobiraniana, ha arribat l'hora de reduir a fòrmules precises les aspiracions que bateguen cor endins del moviment de solidaritat, pera que puguien avuy los electors exercir conscientment la seva altísima funció política y sàpiguen en quins principis basaran demá's elegits l'accio parlamentaria.

Que en les relacions que la vida política determina entre representants y representats es la primera de les virtuts la diafanitat, lo primer dels devers la sinceritat; y sincera fins a la diafanitat ha de ser la Solidaritat Catalana, pera correspondre ab plenitut d'adequació, així als manaments imperiosos de la seva convicció més íntima com a les exigències d'enfortir, d'ennobrir y dignificar les funcions més solemnis y decisives de l'activitat política popular.

Primer principi de coincidencia, enrobustit per seguides manifestacions de l'opinió catalana, es l'affirmació de que la llei anomenada de les jurisdiccions ha de derogar-se, perquè no poden les externes solemnitzats de la seva elevació a precepte llei-slatiu, esborrar lo rastre vergonyós de la coacció que en tots los seus tràmits va produir-se ni convalidar la nulitat resultant de tan violenta transgresió de la justicia, ni prevaldre sobre la voluntat d'un poble manifestada ab la serena magestat d'una unanimitat incontrastable.

Dignificar lo sufragi, corromput, més ben dit, ignorat com funció lliure dels ciutadans que ab l'emissió del vot trien la representació nacional, es un altre objectiu y objectiu primordial de la Solidaritat. Que a més de la solicitació de l'engranatge entre tots los elements d'educació política, lo cert es que solament unes Corts que no siguin representació viva del poble poden humiliarse fins a votar lleys com la de les jurisdiccions, y solament unes Corts que encarnin la representació veritable del poble, poden sentir la necessitat de reformarla y tenir plenitut de forsa pera emprendre la reforma y acomplirla.

Los Poders oficials de l'Estat son impotents pera realisar aquesta vivificació salvadora, son impotents pera iniciar y propulsar la total renovació de la vida espanyola. Ho proclamen los fets; tantes son les temptatives de regeneració desde dalt, com los fracassos que sempre invariablement les han accompaniedades. Ho declara la consideració exacta de la naturalesa de l'Estat, que es una entitat formal, que es per la societat y pera la societat, y de la societat reb en circulació no interrompuda sanch y vida, pensament y acció.

Es d'abaix, es del còs social quel moviment de regeneració ha de venir y abaix ha comensat. En los orgues vitals més poderosos de la nostra societat s'ha iniciat una vigorosa renovació. Per sota d'un Estat que es artificiós instrument d'una dominació oligàrquica, sense comunió de

pensament ni de vida ab lo país, los grans organismes socials en que's manifesta rica y varia l'unitat espanyola, han sentit lo revenir d'intenses energies.

Catalunya pel seu temperament y la seva situació ha sentit abans que les altres regions y ab més forsa que elles aqueixa renovació social, precursora de la renovació política. A Catalunya la vivificació del còs social, l'intensificació del seu viure ha arribat a estat de plenitud, y per això a Catalunya ha comensat lo procès de penetració de l'Estat, la lluita pera portar a l'Estat l'onada fecondisanta de la vitalitat popular.

Va produir-se, de primer, a Catalunya, una florida d'ideal; l'ideal en aquesta hora plena de la Solidaritat s'ha tornat sentiment general, collectiu; aquest sentiment que es ideal viu incorporat definitivament a la substància mateixa del poble català, vol ser acció, vol devenir acte, s'ha enlairat a estat reflecciu de la conciencia colectiva, propulsor d'una activitat política renovadora.

S'impone, donchs, per llei de patriotisme, cooperar a l'obra feonda d'enfortir aqueixa energia colectiva, d'integrarla en los organismes públics que eczerceixen l'acció de l'Estat, d'obrir en aquests organismes ample portella la vivificadora transfüsió d'ideal, de sentiment, de forsa popular.

Cal, abans que tot, pera assolir aqueixa alta finalitat de regeneració nacional, portar aquesta energia social salvadora a les funcions que no més per invasió del poder o per atonia de l'iniciativa social han vingut a ser funcions administratives directes o delegades de l'Estat, com l'ensenyança, la beneficencia, les obres públiques, que en realitat formen la línia de saturació y confluència de l'acció del còs social y l'acció política de l'Estat.

Moltes de les funcions d'ensenyança, beneficencia y obres públiques han de ser confiades a organismes regionals, representatius de la personalitat de les regions, ab possessió de medis propis pera eczeritarles.

Los municipis han d'esser restituïts a la seva veritable condició de societats naturals, ab esfera d'acció propia seva, y difereinta y independent de l'Estat, encara que coordinada com les de totes les personnes individuals o colectives intranacionals.

Uns y altres, organismes regionals y organismes municipals, en l'ecercici de les seves funcions propies, han de fruir de la plenitud de llibertat, enlairada al respecte de la personalitat dels altres y de la suprema ordenació llei-slativa, en que ve a consistir l'autonomia.

Condició obligada de l'autonomia de les regions yls municipis es l'atribució, a n'aquests organismes, de recursos econòmics propis, determinant clarament lo que ha de ser l'isenda de l'Estat, de la Regió y del Municipi.

Hi há, a més, a Catalunya, lo mateix que a n'algunes altres regions espanyoles, un règim civil especial, que ab lo seu esperiment de llibertat ha contribuit a generar les presents energies colectives. Privat d'orgues de renovació propia, o restarà endarrerit devenir incompatible ab les necessitats modernes o bé haurán de transformarlo instituts y corporacions que no'l coneixen ni'l senten. Tots dos perills han d'allunyarse, donant als organismes regionals la facultat de preparar y proposar, al poder llei-slatiu de l'Estat, sa renovació.

Aquests son los principis en que informan les seves campanyes parlamentaries los senadors y diputats de la Solidaritat Catalana. Plegats lluitarán pera encarnarlos en preceptes llei-slatius, plegats duran lo concurs de la seva paraula y del seu vot a totes les aspiracions econòmiques de l'opinió catalana. Enllá d'aquest clòs конкретament acledat, fòra d'aquests punts de suprema convergència de l'opinió de Catalunya, quedarán partits y agrupacions en absoluta llibertat, pera defensar cada un, en lluita noble contra tots los altres, la integritat del seu respectiu programa.

Catalunya y la llei de jurisdiccions

I

Com que nosaltres no havem mai dirigit cap insult a la bandera espanyola, tampoch volèm que s'insulti a la nostra, a la bandera catalana.

Com que nosaltres may, ni en paraules ni en escrits havem insultat a Espanya, tampoch volèm que s'insulti a Catalunya.

Com que nosaltres estimem a les regions d'Espanya, més que com a germanes, no volèm que se'n digui separatistes.

Com que nosaltres no anem com los criminals a assassinat a cap enemic nosotre, no volèm que ells nos vinguin a assassinar.

Com que nosaltres respectem tota cosa espanyola, tot acte espanyol, volèm que també se'n respecti tota cosa catalana y tot acte català.

II

Han insultat infinitat de vegades á nostra bandera dientli «pingajo» y altres noms, y la llei de jurisdiccions no ha sigut aplicada.

Han insultat infinitat de vegades, tan en paraules com en escrits a Catalunya, y la llei de jurisdiccions no s'ha aplicat.

Cada jorn, ja en escrits ja en conferencies, donem probes d'un amor gran a les regions germanes, y no sabem que'n cap d'aqueixos que'n diuen separatistes li hagi sigut aplicada la llei de jurisdiccions.

Cada acte que hem fet de propaganda per nostra causa, nos ha sigut pertorbat l'orde per nostres enemichs que ab garrot y revòlver en ma, han atentat contra la vida dels ciutadans pacífichs, y may se'n ha agafat cap, y la llei de jurisdiccions no s'ha aplicat.

Havem sigut mofats, insultats grollerament, han sigut despreciades totes les coses catalanes, han donat mostres de ferm separatisme y la llei de jurisdiccions no s'ha aplicat.

III

Per quin fi ha sigut creada la llei de jurisdiccions?

Per condemnar als que insulten a Espanya y poguer insultar més despreocupadament a Catalunya.

Així la llei de jurisdiccions ha sigut creada sols per Catalunya?

IV

La llei pera tots; tan malfit es insultar a les regions espanyoles, com dirigir los insults a Catalunya.

Tan gran es l'insult a Catalunya com a Espanya; igual dèu ésser castigat.

Però als que insulten a Catalunya no se'n aplique la llei.

Per això's catalans may podèm estar conformes ab lleys d'aqueixa mena; y es per això que aqueixa llei nos fa fàstich y l'odiem.

Les lleys pera tots, que tots som iguals devant d'elles.

J. Pous y BURGUÉS.

Comentaris

A Reus hi han hagut unes grans festes en ocasió de fer *hijos predilectos* als diputats Mayner y Nogués, los quals s'han deixat adjetivar ab tota la paciencia.

S'ns haguessin preguntat lo nostre parente respecte a n'aquests parts municipals, los hauríem dit que de cap manera'ls convenia.

No hi ha res pitjor que ser fill predilecte, sinó que ho digui'l *nosta*, que ab tot y les seves predileccions, se'n es anat cap a la terra ahont les estàtues fan ganyotes, ab un parell de sevallots més grossos que les carbasses de Montroig.

Repetim que'n sab mal que a l'amich Julià Nogués l'hagin *predilectat*. Ben seguir que hauria sigut molt mellar que no ho haguessin fet.

Ab ocasió de les darreres eleccions, s'han fet munió de comentaris per tertulies y cafès. Tot anava plè de candidats que a darrera hora's retiraren *con la música á otra parte*, creyentse, sens dubte, al venir, que aquesta província continuava sent patrimoni de tota la sèrie de completries inutilitats que usufructuaven la nostra representació. Per aquesta bona gent, sembla que no passá res y era de veurer ab la prosopopeya ab que's passejaven tota la colla de fracassats que pretenien continuar la comèdia de sempre.

Aquesta vegada'l còs electoral s'ha despertat y, al crit de visca la Solidaritat, ha donat una escombrada que, forsa anys, recordarán tots los nostres *hijos predilectos* y no *predilectos*, haguts y pera haver.

No podèm menys de felicitarlo a n'aquest valent còs de compromissaris que tan bella llissó ha sapigut donar a les patums ridícules que sembla que vagin pidolant: *una acta per l'amor de Deu!* No més nos sab greu una cosa, han tingut massa vots; ab quatre ja n'hi havia prou. Naturalment, que si are sòs a fer, lo paper seria més ridicol, bon tròs més, al menys un parell de canes més, però, vaja, que si hi tornan... ja ho veurán.

Y, cuidado que nosaltres no menassam, no més advertirem. A l'*hijo predilecto* ja li anunciam lo darrer tresvals y si mal no recordém, li deyem que a n'aquelles hores del diumenge prop-pasat li estariam donant l'*estiga-bò*. Y, efectivament, li varem donar y que ho va ser un *estiga-bò*, clar, contundent, ridicol, piramidal; no donava lloc a duptes de cap mena; la província foragatava al *predilecto* y'l condemnava a la ganyota eterna de les estàtues de la vila de l'oso y del madroño, en *justo castigo á su inutilidad*.

L'altre dia'n vingué a les mans *Heraldo de Tarragona*, que's dedica, are, a fer articles d'alta política, a fi d'anar preparant el terreno pera que'l seu candidat d'aquí set o vuit anys se puguin presentar ab certes probabilitats d'una votació mit arregladeta. Nos va cridar l'atenció un article intitolat pomposament: *El principio del fin*.

Carat! Carat! varem pensar, això serà despido... y varem comensar a llegir.

Llegeix que llegirás... no podíam creure's nostres ulls. *Heraldo* no's despedia, no senyors; eram nosaltres los que's despediam! Sí, senyors; no era'l *principio del fin* del caciquisme; era la profecía de la nostra mort. L'articularista, ab una clarividència assombrosa y després d'un análisis més profund que'l nostre pou ciclopí, deduia de la victoria solidaria que tot se'n havia d'anar a rodar dins de pochs dies.

Pobre *Heraldo!* Convertir desitjos en realitats, es propi del que té fam y... somnia truites.

D'ensà que la Solidaritat ha donat tan bella mostra de sa forsa, comensaren a circular tota mena de notícies esgarrioses, sembla que'l món tingües d'anar dalt a baix. Que en Maura havia demanat antecedents al Congrés a fi de tancar les Corts abans d'obrirles, convertintles en un món de Sant Ramón Nonat a l'inrevés; que uns senyors s'havian reunit; que uns altres senyors també s'havian reunit; que uns altres senyors s'havian tornat a reunir, etz., etz.; que en Moret està indignadíssim perquè no li han donat prou senaduries (una mena de fruita que's reparteix com papa-benet); que això no podia ser; que lo altre tampoch podia ser; que ni's deu permetre que al que paga vulgi mānar, que qui té de manar es lo qui cobra, etz., etz.

En una paraula: que un terrible cop se preparava y que, finalment, haventse posat de moda *lo copo* havien determinar copar may dirian què... la mesa del Congrés. Val més ensiam que gana, dirán ells y qui no pot segar, espigola. *Aliquid xupa-tum.*

Avuy arriben a Madrid los nostres diputats y senadors. Ja saben que tots són solidaris, llevat de tres o quatre que ab molt bon acert s'han deixat per mostrá, perquè convé conservar de tot; així se poden fer comparacions, encare que aquestes són odioses.

Fins avuy, los nostres anti-solidaris han fet un paper esquisit; hi havia que vèrels lo diumenge passat a la Diputació. Ab quina braó varen saber guanyar les minories! Si tenen tant d'èxit a Madrid com aquí, ja anirán bé, ja. No trobaven la porta de sortida; lo mateix li va passar a l'*hijo predilecto*. Finalment, varen poguer veure la *puerta trasera* y, com a cuets, se'n varen anar al govern civil a consolar-se.

Ja han comensat la persecució d'alcaldes; lo de García va ser emprisonat, però hi varen anar dos diputats, lo de Gandes y en Nogués y conseguiren la llibertat.

A Garcia, va tenir bona votació la candidatura solidaria, malgrat, segons contan los diaris, l'haverse ofert dinherons per aquella acta. Y ficar l'alcalde a la presó! Veuen, això es una casualitat y nos temem que de casualitats d'aquestes n'hi haurán moltes, però no faltarán bones persones.

Les venjanxes són propies dels deus olímpichs, però ja fa temps que aquests deus són caiguts, son deus de *perro chico*, deus cacquistes, que's com si diguessim deus passats de moda.

Morenistes y canyellistes, *unidos en apretado* haz d'ensà de les eleccions, sembla que continúan y continuarán fins que

s'arribin a confondre; projecte grandios que si s'arriba a efectuar podrà donar resultats formidabilissims, sobre tot si's pogues convertir Tarragona en un Serrallo. Allavors si que's faria un copol

Nosaltres ho celebrarem de veritat; nos sabria greu no veurer a la casa gran tantes intel·ligencies, tanta gent experimentada en l'art electoral, perquè n'té d'encís lo contemplar resultats tan maravillosos. Què hi fa que vagi gent a votar y's trobin ab la seyna feta? No res, hi ha hagut individuus més treballadors y s'han cansat per ells, moltes gracies.

Aquesta gent sortirà ab la seva; volen ser una taca dins de Catalunya; volen que la nostra desgraciada ciutat brilli com entonació discordant, inharmoniosa dins del concert unànim de la nostra terra. No's envejèm aquestes ganes, que qui sab, qui sab... Les excomunións dels antipapàs feyen riurer y les menasses dels derrotats, dels fracassats, dels ridícols, fan més que riurer, fan engunia, fan fàstich, fan pudor.

Quan un setmanari català tingué la mala fortuna de publicar un article ignominios per la dòna castellana, tothom ne protestà indignadíssim y nosaltres los primers. Fins l'*Heraldo de Tarragona* ne protestà molt seriós.

Y are, donchs, *Heraldo*, que no l'havèu llegit l'article d'aquell diari de Madrid ignominios per la dòna catalana?

Ja confièm llegir que vos passá per alt, però consti vos havèm tingut de tocar pera fervos cantar.

Y vagi també per tants *Heraldos* que han observat la mateixa conducta.

L'elecció de Senadors

No's recorda que mai a Tarragona ha guessin sigut tan empenyades. Hi havia una espectació grandissima com ho demostra'l fet de que al Palau de la Diputació s'hi congregaren al menys unes tres mil persones. A no haverho impedit la pluja, tot Tarragona hauria fet cap a la Plaça de la Font.

Sense incident se feu l'elecció si's preniente de la llisso de modos que ab benplàcit del públic rebé de la Presidència un dels candidats monárquics al comensar l'escrutini. Lo resultat fou lo següent:

- D. Agustí Sardà, 142 vots.
- D. Albert Rusiñol, 126.
- D. Joan Esplugas, 119.
- D. Joseph Elías de Molins, 89.
- D. Ramón Despujol, 84.
- D. Joan Cañellas, 54.

Proclamats senadors los tres primers que formaren la candidatura solidaria, entre grans aplausos y visques a la Solidaritat y a Catalunya, s'organisà una manifestació imponent que visità'l Centre Federal y l'Associació Catalanista, ahont los senyors Rusiñol, Esplugas y Nougués pronunciaren brillants parlaments, exalts, com era de justicia, la disciplina dels compromissaris solidaris.

N'hi hâ prou ab un detall pera comprendre fins ahont arribâ aquesta disciplina: sortiren de l'urna 109 papeletes ab la candidatura íntegra de Solidaritat, sense un sol nom borrat, y ab aquest nombre n'hi havia prou pera que en primera votació quedessin elegits los candidats solidaris.

Fins los més enemichs de la Solidaritat quedaren sorpresos per tan brillant resultat. No cal dir si nosaltres estarêm contents y gojosos.

S'ha parlat molt y no prou clar de lo que succeix en la confecció de la candidatura de senadors per Tarragona. Pera deixarho ben sentat y prescindint de detalls, ho explicarem.

Al reunirse'l divendres los diputats solidaris per la província, se sapigué que's republicans Mayner y Nougués y'l Marquès de Tamarit, tenien compromís ferm d'apoyar al dinàstic Sr. Concas. Los catalanistes, això es los diputats per Vendrell, Valls y Gandesa, no haurien passat per això y disposats estaven a anar a la lluita sols, quan la retirada d'en Concas, imposta per Moret, aclarí la situació.

Allavors tothom creya que a la candidatura hi figuraria un catalanista, un republicà y un carlí, y així ho manifestaven republicans y catalanistes malgrat los constés que alguns individus de la Junta Provincial carlina havien pactat en lo Gobern civil. Però vingué que aquesta mateixa Junta provincial posà'l veto a n'en Rusiñol per motius que ni valia la pena ni podrian ser tinguts en compte en bona doctrina solidaria, y fou quan se cregué arribada l' hora de prescindir de l'esmentada Junta provincial la majoria de la qual entrebancava l'èxit de l'elecció, fent d'una banda'l joch del govern, y posant d'altra part reparos als candidats solidaris. Y als pochs moments d'haver això succeït se notificà que la Junta carlina havia retirat son candidat D. Ferrán Delás.

No pot culparse de lo ocorregut al partit carlí y això ns plau ferho constar. Los tradicionalistes, pochs o molts, que no segueixen les inspiracions dels Tamarit, Olesa, Avellà, Escoda, etc. votaren la candidatura de Sardà, Rusiñol y Esplugas, y han protestat de lo succeït publicament y devant les autoritats del partit, que es seguirà pendrà mides radicals y definitives pera que may més succeeixin fets tan vergonyosos.

Per fi, no es exacte, tenim lo dever de dirlo, que's senyors Mayner y Nougués deixessin d'assistir a l'apat de Reus per lo que acabèm de relatar. No hi assistirem per lo que ja feu públich *Las Circunstancies* abans de l'elecció de senadors.

NOVES

Tal com glosa ab molt d'acert y justesa l'autor de l'article primer de nostre editorial d'avuy, fou lo passat diumenge pera Tarragona un dia de veritable alegria, un dia ben memorable.

Lo dissapte a la nit ja la presentarem aquesta alegria quan veniem de l'estació de rebrer a nostre estimat amich y senador del Regne per Tarragona D. Albert Rusiñol; la presentrem y la presentí també lo senyor Rusiñol en lo grandios meeting que aquella nit se celebrà en l'espaciosa sala

del Centre Català, meeting que feu aixecar en massa l'estat d'opinió dels allí concorrents, que a més dels compromissaris vinguts pera les eleccions de senadors, hi vejerem a tot Tarragona, a tota la Tarragona lliure.

També ho presentí un estimat amich nostre al dir que consideraríem una derrota si'l tres senadors solidaris no sortien en primera votació. Y'l presentiment se convertí en hermosa realitat.

L'Associació catalanista se vegé en tots moments y en totes hores omplenada de amichs y companys que's felicitaven del triomf encoratjador de la nostre candidatura. Poques vegades havíem vist tanta gent reunida en lo nostre casal que anava y venia afanyosa d'estrenyer la mà del senyor Rusiñol y del senyor Esplugas y felicitars per la victoria obtinguda.

De per tota arrèu brollava la satisfacció més completa. Tothom se'n sentia orgulloso. Era un dia d'alegria completa.

En l'impossibilitat d'anomenar una per una a les personnes que de fòra y d'aquí vingueren a honrar la nostre casa y a encoratjarnos a la lluita, ho fem en general desde les columnes de nostre setmanari, remerciantlos com se mereix, tot lo que en favor de la nostre candidatura feren nostres amichs y companys.

A tots, donchs, nostres mercès més afectuosos y fins a unes altres.

Lo passat diumenge, a les nou de la nit, se celebrà al Teatre Circo de la veïna ciutat de Reus l'anunciat *Apot de la Victoria* ab assistència dels diputats electes senyors Carner, Caballé y Suelves.

Lo pati del Teatre estava omplenat de comensals que no baixaréen de 250. Durant l'èxit regnà la cordialitat més perfecta, pronunciante al destapar-se'l xampany entusiastes brindis de variis senyors representants de diferents entitats.

Los diputats electes per Vendrell, lo senyor Carner, per Tarragona lo senyor de Suelves y'l de Gandesa lo senyor Caballé y Goyeneche, foren ovacionats en sos parlaments y molt principalment lo senyor Carner que ab sa habitual eloquència se feu applaudir entusiàsticament tant pels bells conceptes expressats com per haver profundisat la nota patriòtica.

Fou acte ben agrado y memorable.

Una bona colla d'amichs particulars y polítichs del senyor Caballé y Goyeneche l'obsequiaren lo dijous a la nit ab un banquet íntim en lo Restaurant de l'estació de Barcelona, pera solemnizar lo seu triomf com a candidat de Solidaritat Catalana pel districte de Gandesa.

D'entre aquesta colla s'hi contaven un y bon nombre de socis de l'Associació Catalanista de Tarragona y sa comarca.

Lo sopar fou servit ab tota l'exquisida pulcritud característica ab que acostuma a ferho nostre amich D. Lluís Cavagliani, amo del Restaurant.

A l'abocar-se'l xampany pronunciaren entusiastes brindis los senyors Francesch Romeu, Bernabé Martí, Frederich Vidal, Manel Pedrol, Josep Vázquez, Agustí Ferrer, Francisco Ixart, Robert Guasch, Antoni Virgili, Pere Lloret, Antoni Escofet, finalantlos lo banquejat senyor Caballé y Goyeneche, qui després d'agrair en l'ànima aquella prova d'afecte y estimul, tingue paraules encomiàstiques pel seu districte y per Tarragona, a la qual, malgrat no esserne diputat, tindria present com al seu mateix districte, sempre que fós necessaria la seva cooperació en defensa de quelcom que la pogués afavorir.

En mitjà de sorollosos aplaudiments se finalà'l banquet a dos quarts d'onze de la nit.

Sembla que *La Cruz* està disposada a ferse passar lo mal humor, atacant d'una manera desconsiderada al nostre distingit amich lo sabi arquitecte D. Lluís Domènech y Montaner.

L'embestida d'ahir nos ha produït tan mal efecte, que hem fet propòsit d'esbrinar que hi ha d'amagat en certa afirmació que'l confrare estampa y que té ribets d'insult.

Y si ho descobrim, ne parlarèm ab la claretat que tenim acostumat al confrare.

Lo senyor Cambó continúa meliorant notablement, havent sortosament desaparecut aquells terribles perills que al principi temien los metges que l'assisteixen.

Si no vé cap més complicació a darrera hora, haurà salvat per Catalunya a un dels seus més fermos adalits.

No cal dir quan ho celebrarem y voldriem vèwer ja del tot bé a l'amich Cambó.

Diumenge donarà al Teatre Principal un concert a benefici de les classes d'ensenyança de l'Atenèu de Tarragona, lo lloret chor infantil «Novell Planté» que dirigeix l'minent mestre En Francisco Filós.

En la societat *Centre Català* se'està organitzant entre l'element jove, una secció de festes que's proposa durne a bon terme una sèrie de ben originals y de renom pera la present temporada de primavera y la vinente d'istiu.

Si com es d'esperar obténcs ècxit aquestes festes, la dels *Felius* forà enguany una de les més grosses.

També s'estudia la manera de solemnizar ab tota solemnitat y esplendor lo primer repartiment de premis als alumnes que assisteixen a les classes d'ensenyança gratuita que sosté aquesta entitat.

Per haver reproduït l'article *Era catalana*, que cert periòdic de Madrid publicà fa uns dies, han sigut denunciats nostres confreres *La Tribuna* y *El Poble Català*. Aquest darrer diari fou novament denunciat ahir per suposades injurias a la Patria.

Sentim l'entrebranch dels citats diaris y's desitjèm que tot acabi en bé.

Tant mateix vivim en lo més *felis* bossi de la terra.

Per are'l director de *La Tribuna* ja està empresonat y sense fiesta.

Avuy sortirà cap a Madrid los diputats y senadors de Catalunya que composen la Solidaritat Catalana per reunir-se y canviar impresions sobre la tasca parlamentaria que hauràn de dur a terme al Congrés y al Senat.

Que Déu ilumini a nostres representants pera que puguen fer respectar la voluntat de nostre poble que's ha confiat avuy totes les seves aspiracions y tant de bò que l'ècxit més falaguer coroni les esperances dels novells adalits catalans, com aixís ho esperem nosaltres.

Nostre bon amich y distingit company En Salvador Moya dins de breus dies marxará a Barcelona ahont residirà en aviat.

Uns quants amichs y companys l'obsequiaren dijous a la Fonda Nacional ab un'èxit íntim, en lo que hi regnà una germandàvola concordia.

Sentim l'aussència de tan bon company y li desitjèm forsa avensos y prosperitats en lo nou destí que va a ocupar.

La Comissió executiva de la Festa Nacional Catalana ha comensat los treballs preparatius pera la celebració de la segona Festa, que promet resultar digna pàriona de la primera y major en importància y resson.

Pera conmemorar la d'enguany, la Comissió ha acordat acunyar unes artístiques medalles que prometen cridar moltissim l'atenció de totes les personnes intel·ligentes en matèries artístiques.

Les darreres plujes, encara que no abundoses, han solucionat de moment la terrible seca que sofríen los camps.

Los sembrats sobre tot han reviscolat bastant, fent esperar que la collita de grà i legums serà més que mitjana.

Lo temps sembla que s'haigui asserenat en definitiu, proporcionantnos uns dies ben clars y de sol brillant com correspon al present mes de primavera florida y bella.

S'anuncia pera dintre de breus dies la vinguda a Barcelona y Tarragona d'una popular rondalla gallega que preferentment canta les més dolces cançons de la seva regió.

TIP. DE FRANCESC SUGRANES, COMTE DE RIUS, 9

Emulsió NADAL Mellor que Scott y similars: Única ab 50 per 100 oli bacallà tot assimilable. Usant oli sol, se tolera mal y perdiyes intestinals. Reconstituent nens, adults, vells; consunció, convalecències, clorossis, embaràs, lactància, tos, tisis, escròfules, ràquitismes, anèmia. Certificant eminents doctors. Col·legis Metges y Farmacèutics.

MEDALLA DE PLATA

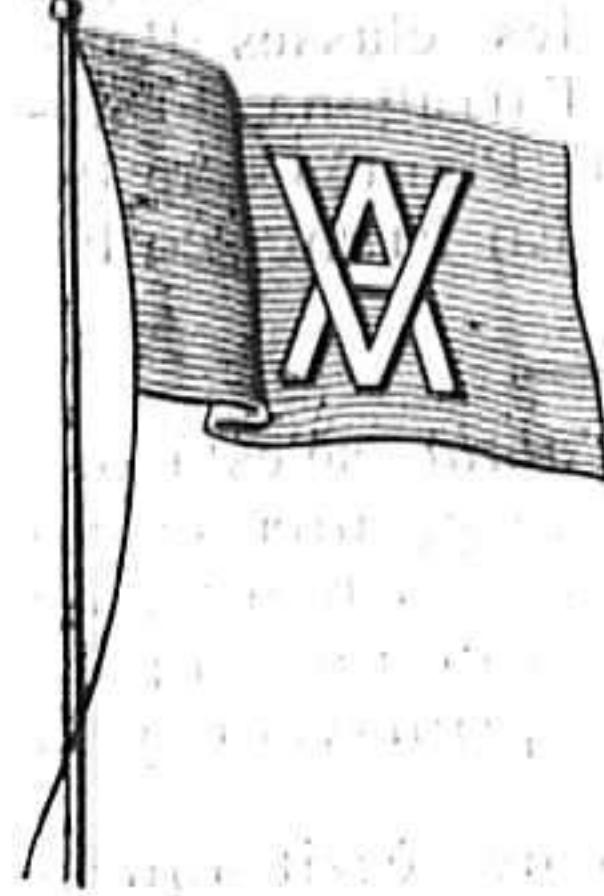
Xarop Hipofosfít NADAL Tònic

restituent, estimulant. Hipofosfít cal, estricnina, ferro, manganès, quinina, sosa, cuasina, neurostína (fòsforo orgànic), formiat sosa. Anèmia cerebral; fermentats medulars, astenia muscular; activa digestió, deté caducitat orgànica.

MEDALLA DE PLATA

Glimina NADAL Antidiabètic infalible de «Limas de mar». Démà neu literatura.

Major, 14.—TARRAGONA

LÍNIA REGULAR DE GRANS VAPORS

IBARRA Y C. S. en C.

SEVILLA

pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almería, Málaga, Cádiz, Sevilla, Huelva, Vigo, Villagarcia, Carril, Coruña, Ferrol, Gijón, Santander, Bilbao, Sant Sebastiá, Pasajes, Bayonne, Burdeos y Nantes.

Servey rápit eventual pera'l Nort d'Espanya, ab escala en los ports de Valencia, Alacant, Málaga, Cádiz, Sevilla, Vigo, Coruña y Santander.

S'expedeixen coneixements directes pera Ayamonte, ab trasbord en Huelva als vapors **La Activa**.

S'admet càrrega y passatgers a preus reduits.

Sortirà d'aquest port lo pròxim dijous lo magnífich vapor espanyol

CABO PEÑAS

de 1.230 tonelades, admetent càrrega y passatgers pera ls ports nomenats.

Son consignatari D. MARIAN PERES.

PAGESOS FADRINS FINS ALS 35 ANYS

que vulguin emigrar a Australia ab molt bones condicions y ab contracte formal; que's presentin per informes demá, diumenge, de 10 a 12 del matí y dies laborables de 9 a 12 del matí y de 3 a 6 tarde; a l'Agencia d'Aduanes dels senyors

TERRÉ Y CASANOVES

REBOLLEDO, 17

NEUROSTEOÓGENO SÚGRAÑES EN TOTES LES FARMACIES

Sastrería y Camisería d'en

VICENS BRELL

NOVETATS de la temporada d'hivern en Sastrería, Camisería y Corbateria.

DEPÓSIT d'ornaments religiosos dels **Fills de Miquel Gusí**, de Barcelona.

DEPOSIT de l'acreditada sombreria de la casa **L. Trinchet**. Especialitat en los de teula y copa.

Se confeccionen tota mena de trajes y pesses pera senyors eclesiástichs.

Comte de Rius, 23 y Rambla de Sant Joan, 57

DR. SASTRE Y MARQUÉS HOSPITAL, 109.—BARCELONA

Pastilles calmants de la tos del Dr. Sastre y Marqués.

VI d'ostres del Dr. Sastre y Marqués, lo mellor dels tònicis.

Sucré vermifruç del Dr. Sastre y Marqués, preciós remey pera espulsar los cuchs.

Essència febrífuga del Dr. Sastre y Marqués, contra tota classe de febres.

Dentícina del Dr. Sastre y Marqués, és la salvació segura dels nens en tots los accidents perillosos de la dentició.

Conservador de la hoca del Dr. Sastre y Marqués. Ab aquest preciós remey s'eviten totes sas malalties.

Pera tenir lo cabell no hi ha res com la tintura del Dr. Sastre y Marqués.

Casa especial en Axarops medicinals dosificats

AYGUA NAF SE RRA

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigüas de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim ho, que resisteix tota prova al devall d'un canal. Admés, també té uns vanos ab pintats tan rebòns, que ni Rafel ni Murillo los podrían fer melló, aproposit per regalos; causan gran admiració. Trobarán també sombrillas y un gran assortit de bastons, parassols de totes menes que són molt barato y bons. Mellor dit: no hi ha cap casa en tan bonas condicions.

26.—Comte de Rius, 26.—TARRAGONA

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

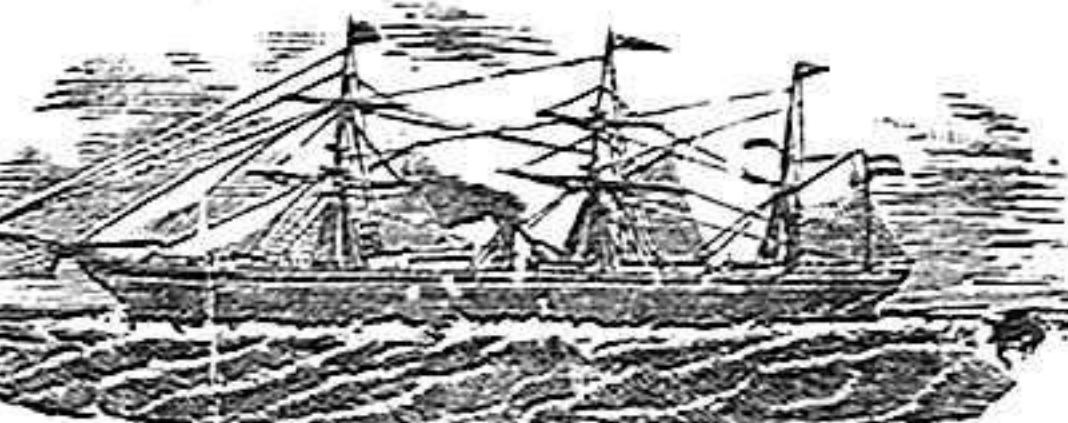
Redacció: Carrer Méndez Núñez 6, baixos. Administració: Rambla de St. Joan, 39. Llibreria y Centre de suscripcions de D. Sadurní Ginesta.

Preus de suscripció

Tarragona, trimestre.....	150 pta.
Foto.....	150 »
Extranjer	20 »
Número d'avuy.....	15 »

De venda en lo local de l'«Associació Catalana», carrer de Méndez Núñez, 6 y en la esmentada Llibreria.

Anuncis a preus reduits

Serveys de la Companyia Trasatlántica

Linia de Cuba y Méxic.—Lo dia 17 de Maig sortirà de Bilbao, lo 20 de Santander y'l 21 de Coruña lo vapor

REYNA M.ª CRISTINA

directament pera Habana y Veracruz. Admet passatge y càrrega pera Costafrime y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la línia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Nova-York, Cuba y Méxic.—Lo dia 26 de Maig sortirà de Barcelona, l'28 de Málaga y'l 30 de Cádiz, lo vapor

M. CALVO

directament pera Habana y Veracruz. Admet passatge y càrrega pera Costafrime y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la línia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Maig sortirà de Barcelona, lo 13 de Málaga y'l 15 de Cádiz, lo vapor

BUENOS AIRES

Aquesta triple aigua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma està elaborada ab la flor trencada, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botellas de 1/4 de litre al preu d'una pesseta. A l'engros importants descomptes. Farmacia y laboratori de A. Serra.—Reus. A la menuda! Farmacia del Centre.—Tarragona.—Demanar AYGUA NAF SERVA

D. EMILI BORRÀS

directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, d'ahont surten lo 12 de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello y La Guayra, admeten passatge y càrrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combina pel ferrocarril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacific, pera quals ports admets passatge y càrrega ab bitllets y coneixements directes. Combinació pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris y ab trasbord a Habana. També càrrega pera Maracaibo, Coro, Carupano y Camaná ab trasbord a Puerto Cabello y pera Trinitat, ab trasbord a Curaçao.

Linia de Filipinas.—Lo dia 25 de Maig sortirà de Barcelona, havent fet les escalas intermitjas, lo vapor

I. DE PANAY

directament pera Génova, Port-Said, Suez, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Africa, de l'India, Iava, Sumatra, China, Japó y Australia.

Linia de Buenos Aires.—Lo dia 3 de Maig sortirà de Barcelona, lo 5 de Málaga y'l 7 de Cádiz, lo vapor

P. DE SATRÚSTEQUI

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Linia de Canarias.—Lo 17 sortirà de Barcelona, l'18 de Valencia, lo 19 de Alacant y'l 22 de Cádiz, lo vapor

M. L. VILLAVERDE

directament pera Tánger, Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife y Santa Cruz de la Palma, retornant a Santa Cruz de Tenerife pera empender lo viatge de retorn, fent las escalas de Las Palmas, Cádiz, Alacant, Valencia y Barcelona.

Linia de Fernando Poo.—Lo dia 25 de Maig sortirà de Barcelona y'l 30 de Cádiz, lo vapor

SAN FRANCISCO

pera Fernando Poo, ab escalas a Casablanca, Mazagán y altres ports de la costa Occidental d'Africa y Golf de Guinea.

Linia de Tanger.—Sortidas de Cádiz: dijous, dimecres y divendres. Sortidas de Tanger: dimarts, dijous y dissaptes.

Aquests vapors admeten càrrega en las condicions més favorables y passatgers, a quins la Companyia dona allotjament molt cómodo y fratre esmerat, com ja acreditat en son dilatat servey. Rebaixa a familiars. Preus convencionals pera camarots de luxe. Rebaixa pera passatgers d'anada y tornada. També s'admet càrrega y s'expenen passatges pera tots los ports del món servits per líneas regulars. La empresa pot assurar las mercaderías que s'embarquin en los seus vapors.

AVIS IMPORTANT.—Rebaixa en los nòlits d'exportació.—La Companyia fa rebaixa de 30 per 100 en los nòlits de determinats articles, ab arreglio á lo establecido en la R. O. del Ministeri d'Agricultura, Industria y Comercio y Òbras Públiques del 14 Abril de 1904, publicada a la Gaceta del dia 22 del mateix mes.

Serveys comercials.—La secció que d'aquests serveys té establet la Companyia, s'encarrega de treballar a Ultramar los Mostriaris que li siguin entregats y de la colocació dels articles, qual venda, com ensaig, desigui fer los Exportadors.

Pera més informes dirigirse a son agent